

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XLI.

1921.

ŠTEVILKA II.

MIRAN JARC:

KRALJEVIČ NA SAMOTNEM GRADU.

I.

Iz godbe luninih žarkov modra misel ljubezni je vzknila
in mi — samotnemu — vroče čelo s kopreno dehtečih sanj je
ovila:

V maju krog naju pokrajina izdahlih stoletij...
bajni slapovi — vilinski lasje mlinska kolesa zlaté —
v grmičevju, gozdu, na trati — poslušava šepetati
nočne, uročne duhove in v dalji vaškega trubadurja peti —
v drevju šelest... vzdihni zvezd se v vejevju love
kot v strunah najinih src — — — Tebi oči so neslišno govorile,
kot da bi molile —

a mene je duh odvel preko Tebe, pokrajine, nad mé:
in stihe so roke tresočé mi vpile:

Ko te več ne bo,
bo ta kraj samotén,
ko poljanam daš, odhajajoča, slovo —
ugasneš kakor v dnevju zvok begoten
in jaz bom misli obupne gnal kot oblake vihar,
v padajočo neznanost tuleči vihar.

— — — — —
Za bežečim vlakom sem razprožil misli kakor roké...
Hropeči strop, šumeča skladišča, od dela trepetajoča poslopja so
zapičila dvoje nevidnih oči, [namé
moje lastne oči:
«Kam?!» —

In v brezizrazno jutro: pel sem — sam.

— — — — —
— — — — —

Odkar te ni:

vsaka minuta teh luninih noči — leto dni.

Leta in leta se pno kot nebesni obok nad menó
in na njem zvezde — Tebi izpete pesmi sijó.

II.

Mesečina Mendelsohnove godbe je na klavir zapuščeni — na mé
dahnila — o, moje strune, že davno vas črni molk pokril je s
Zdaj spet ste vzbrnele lahno, s strahom — — [prahom...
že pozabljene pesmi zvoki zvene:

Kdaj zablodil sem med to stebrišče
gozdno? V krogu hodim kot pijan
v kraju sanj oko duha zaman
po bleščavi tej stezice išče.

Glej, preproge zlate vsepovsod
so razgrnjene... Iz dalj zveni
čudnomehka godba... Kaj godi
se v kraljestvu vil? — In odnekod

zašumelo je kot dih stopinj. —
Tam iz gošče vili zasojili
sta ves gozd in vsega posrebrili
sta s hihítanjem. Obstal sem. In — — —

To sta moji spremljevavki bili,
ki sta mi zamišljencu se skrili,
da me zdramita zdaj iz snovanj.

— — — — —

Zagrinjalo k pravljíčni igri so zvoki uverture izzvenjajoče
dvignili, meni razvesili koprnjenje, ki Te v pesmi vtelesiti hoče.

III.

Ob kandelabru stojim, zlohотно me zro poslopja visoka ...
 v zimsko noč tone cesta široka ...
 v padajočem snegu se ljudje kot sence kretajo ...
 iz dalje tramvaja žarne oči po tlaku hlastno pometajo:
 hiše, vozila, ljudje,
 o vseutrujenosti s telesi kriče,
 po poletnih zarjahlj koprne.
 Cesta se izgublja v zimsko temó ...
 Tam daleč — že izven mesta — zvestó jo drevesa spremljajo —
 le sanjam jih; Bog ve — kadar zdaj še zahrešče —

ali v njih golih vejah še zaihte
 vsi moji vzdih, ki so — ptiči — pomladi sedali nanje,
 ko so v cvetnem snegu cvele moje mlade sanje.

Še dalje: vasica, gozdovi ... in — — —
 srpasta misel mi je na dušo potrkala kakor spomin:
 Ni je! —
 In iskajoče oko mojega srca v mrakotno brezkončnost široko vpije.

IV.

V ječi starega stolpa ječim, ječim ... zaprle
 v mene so me Tvoje prepovedujoče oči. — —
 A jetnik zre skoz okence mesečino, ki šušti
 po gozdni vodi ... o, zakaj niso zastrle

Tvoje rabeljske roke, ki so za poljub — še te line,
 da bi se mi v samoti rodeče temine
 odprle oči, ki zazro še nevidne reči?!
 O, da še mesečino Tvoje podobe moje boli oblak pogasi!

V.

Sekunde za sekundo so ko ptice ujede priletele
 v staro sobo moje samote in vsaka je v meni krvavo misel s
 in se zakrohotala: [kljunom poiskala
 «Kaj še čakaš Nanjó? — Smeje se Ti! — — Tuje roke so jo
 v tem hipu slastno objele ...»

Mrzlično sem se vsega pregrnil s pravljico-haljo,
ki so jo stkale roke mi drhteče po Tvojem dotiku:
s snežnim smehom odevaš mi od ljubosumja rdečo pot v ozvez-
kjer že pozvanja k skrivnostnemu zamiku [deno daljo,

v svetonočne pesmi... vsa pokrajina je bela...
pozabljenje sneži, sneži... otroško se radujeva,
vsako stopinjo s svetinjo sreče pozlatujeva...

«Ali ko sneg skopni, skopni!» — V haljo zasrpal je kljun in soba vsa
je bila že polna divjih ptičev: njih krila so hreščala, njih oči
od zmagoslavja: stoj, da ti izpijemo kri do dna. [krvavele

VI.

Kadar bom stopil na Tvojega doma prag,
da razbremenim hrepenenje težkih, težkih let,
bom premišljeno ustavil pospešeni korak:

da vidim, ali bosta Tvoja leva še
zavohala me — domačina, ali sled
je zapustil nekdo drugi, ki zdaj obožuje Te.

Se ustavim pod oknom: še v cvetkah dehti
moje srce. Jim morda že davno si
velela izdehteti vsak utrip za me?

Se ustavim ob mlinu: ali šumi
še med kolesi: najinih poletnih dni
priprost pogovor? Ali je On pretujil vode? --

In vstopim. Ko prideš z nasmehom nasproti,
Te prehitim: «Vse vem. Stvari so mi razodele.» —
Morda zavrisknem v preslasti. Morda odidem po neznani mi poti...

Bolj ko nekoč ob Tebi bodo pri kosu kruha oči mi vzplamenele!

*Kaj ste rekli? In vaše merilo? Zudi prave -
Mad 27/11 971*

ZS